

POST BELLUM

Rodina mlynáře Drahomíra Pipala

Mlynář Drahomír Pipal (*1896) pochází z mlynářského rodu z Míkovic a do Šumic se přestěhoval v roce 1925, kdy zde koupil horní mlýn.

Drahomír Pipal měl s manželkou Marií (*1898) tři syny: Drahomír (*1921), Milan (*1922) a Oldřich (*1924) a tři dcery: Marie (*1925), Drahomíra (*1926) a Jiřina (*1931).

Zásluhy rodiny Pipalovy za protektorátu, jejich nezištná pomoc obyvatelům Šumic a také Rudic a hlavně pomoc partyzánům jsou veřejností ne úplně doceněné. Je to dílem i skromností členů rodiny, kteří o své činnosti v odboji moc nemluvili a do žádné registrace bojovníků proti fašismu se nehlásili. Nebýt dcery Jiřiny Vaculínové, nebyl jako bojovník proti fašismu registrován ani Drahomír Pipal. Rodina Pipalova pomáhala spoluobčanům přežít těžké časy, mleli pro šumické i rudické obyvatele obilí na mouku i přes zákaz německých úřadů, panimáma Pipalová rozdávala mouku sociálně slabším rodinám a vdovám s dětmi, které by bez její pomoci jen těžko přežívaly těžké časy za protektorátu.

Pantáta Pipal a jeho rodina všemožně pomáhali ilegálnímu odboji především tím, že partyzánům poskytovali potraviny, šatstvo a mnohdy i přístřeší.

Rodina Pipalů ze Šumic byla celou válku v úzkém styku se svými příbuznými v Míkovicích, kteří se angažovali v místním odboji.

Jejich pomoc partyzánské skupině z Nezdenic a jejich styk s Pipalama z rodných Míkovic popisuje PhDr. Miroslava Poláková P.h.D. ve své připravované knize PROTIFAŠISTICKÝ ODBOJ NA UHERSKOBRODSKU. V připravované knize se můžeme dočíst, že člen paravýsadku CARBON Jaroslav Šperl, který se po neúspěšném výsadku uchytil ve Věskách, byl s Pipalama ve styku a do šumického Pipalova mlýna od léta 1944 několikrát zajel na kole. Byl to také on, kdo v prosinci 1944 inicioval a spoluorganizoval přesun sedmi partyzánů z Nezdenic do Míkovic. Přesun partyzánů do Míkovic popsala Anežka Vaculínová roz. Slívová. Na přesunu se podíleli její bratři František (*1922) a Oldřich (*1924) Slívovi, synové poslance Leopolda Slívy. Ti skupinu partyzánů z Nezdenic spolu s Pipalovými všemožně podporovali. Partyzány do Míkovic převezli na povozu s kulatinou ve speciální skrýši mezi dřevem.

U Slívů na statku byl po celou dobu okupace zaměstnaný Jindřich Kramný (*1922). Ten o aktivitách bratrů Slívových a o nezdenské partyzánské skupině Jaroslava Hanuše věděl a podle jeho vyjádření je spolu s Jiřím Bartošem při akci krádeže potravinových lístků z úřadu v Šumicích kryl. Jiří Bartoš byl synem úředníka finanční stráže v Holasovicích Františka Bartoše, který se po záboru pohraničí přistěhoval k rodině Bartošů v Šumicích č.p.3. Ve svých vzpomínkách to popisuje paní Vlasta Šidlová rozená Bartošová. Financ František Bartoš přivedl v roce 1938 ze Sudet do Šumic Jindřicha Kramného, rodem z Neplachovic na Opavsku. Sedmnáctiletému Kramnému poskytl v Šumicích zázemí starosta obce Leopold Slíva a zaměstnal ho na svém rodinném statku.

Na podzim 1944 se u dveří Pipalového mlýna objevilo sedm mužů. Po porážce slovenského národního povstání se řada bojovníků přesunula na Moravu. Skupina kolem Jaroslava Hanuše, syna výpravčího v Nezdenicích, se přesunula do Nezdenic a okolí. Pipalovi poskytli partyzánům oblečení a jídlo a společně s bratry Slívovými je podporovali až do jejich vynuceného přesunu do Míkovic. Ten se uskutečnil před vánocemi 1944 po zajetí Jaroslava Hanuše. Vazba na Míkovice šla přes rozvětvenou rodinu Pipalovu.

Mezi sedmi muži byl i účastník SNP František Velecký z Bystřice pod Lopeníkem. Byl to agresivní typ se sklony k požívání alkoholu, který svým nezodpovědným chováním ohrožoval existenci celé ilegální skupiny. Tři muži ze skupiny, byli to František Slíva, Rudolf Marek a ještě jeden neznámý člen, měli za úkol Veleckého zlikvidovat. Los exekutora padl na Františka Slívu, ten neměl odvalu čin vykonat a tak se Velecký spolu s ostatními v prosinci 1944 přesunul do Míkovic. Tam se skupina spojila s místními partyzány, zakopali se v bunkru na Hlubočku a později obývali zděnou chatu profesora Jilíka. O celém dění skupiny partyzánů v Míkovicích byli Pipalovi informováni svými příbuznými a přítelem z Míkovic Františkem Šestákem. Činnost Drahomíra a Milana Pipala v případě odhalení by měla fatální následky pro celou jeho rodinu.

Největší nebezpečí rodině Pipalových v Šumicích hrozilo po odhalení a likvidaci míkovické skupiny. To se stalo po gestapem vynucené zradě Františka Veleckého. Ten se v bánovské hospodě opil, chlubil se svou partyzánskou činností a svou zbraní. Ještě ten den byl zatčen gestapem a po mučení zradil celou skupinu.

40 členů Jagtkommanda z Uherského Brodu 31. ledna 1945 obklíčilo chatu v Míkovicích na Hlubočku a po nerovném boji zabili 7 členů partyzánské skupiny. Byli mezi nimi 3 příslušníci Rudé armády, tři muži ze Slovenska a jeden muž z Moravy. Karel Slavík z Plzně byl zajat živý.

Velecký udal další čtyři muže z Nezdenic a Ignáce Zetku ze Šumic. Všichni byli zatčeni. Bratři Slívovi se již domů nevrátili a do konce války se skrývali po Šumicích. Jindřich Kramný se skrýval u Bartošů.

Rodinu Pipalovu Velecký gestapu neudal, jinak si nejde vysvětlit, že nebyli zatčeni a odvezeni do německých koncentráků. Rodiny, které podporovaly partyzány v Míkovicích, se skrývaly až do konce války. Někteří byli zatčeni a vyslýcháni.

Bratr Drahomíra Pipala, míkovický mlynář Bohumil Pipal, u kterého Velecký jednu noc přespal, byl zatčen a zahynul při leteckém náletu na vězeňský transport 24.4.1945 v Berouně. Další bratr Drahomíra Pipala, člen Obrany národa Ferdinand Pipal, se téměř po celou válku skrýval ve svém domě v Míkovicích č.p.51. Jako msta za jeho činnost byly již od roku 1942 vězněné jeho dospělé děti Vlasta, Vratislav a Bohumil.

Tímto článkem chci poukázat na odbojovou činnost rodin Pipalů rodem z Míkovic a především na činnost rodiny Pipalových ze Šumického mlýna č.p. 81.

Mnoho šumických rodin dostávalo od paní Marie Pipalové nezištnou potravinovou pomoc, mnoho potřebných našlo u Pipalů za okupace dveře otevřené.

Za to jim všem patří dík!

Autor článku: Josef Jančář

Zdroj:

- PhDr. Miroslava Poláková P.h.D.: Protifašistický odboj na Uherskobrodsku
- sepsané články šumických pamětníků akce POST BELLUM 2015
- odkaz na paraskupinu CARBON: <http://jednotky.webnode.cz/ceske-paraskupiny/operace-carbon/>